

Kraków - Wzgórze Wawelskie

Wokół Zamku i Katedry

4/K/16

Wzgórze na Pomoście Krakowskim ma charakter zrębu tektonicznego powstałego w miocenie i zbudowanego z liczących 161-155 milionów lat górnourajskich wapieni wieku oksfordzkiego. Wzgórze wznosi się na wysokość ok. 228 m n.p.m. Według badań archeologicznych ślady pierwszego osadnictwa datuje się na środkowy paleolit - około 100 tys. lat p.n.e. Jako osada położona na skrzyżowaniu szlaków handlowych szybko się rozwijała. Wawel był prawdopodobnie jednym z ośrodków władzy plemienia Wiślan. O ich legendarnych władcach - Kraku i Wandzie, mających żyć podobno w VII i VIII wieku, wspominał XIII-wieczny kronikarz Wincenty Kadłubek. W X w. ziemie Wiślan, i tym samym Kraków, weszły w skład powstającego państwa polskiego. W 1000 roku zostało utworzone biskupstwo krakowskie, czego konsekwencją była budowa katedry - siedziby biskupa. Oprócz katedry na wzgórzu istniały także inne zabudowania. Pierwsze odnalezione szczątki po budowach drewnianych pochodzą z IX wieku, a kamienne z przełomu X i XI stulecia. Na wzgórzu prowadziła droga, prawdopodobnie od strony północnej, obecnej ulicy Kanonicznej, z podgródzia zwanego „Okołem”. Obecnie na wzgórzu znajdują się dwa zabytkowe zespoły budowlane: Zamek Królewski na Wawelu oraz bazylika archikatedralna św. Stanisława i św. Wacława. Od 1978 r. Wawel wraz ze Starym Miastem, Kazimierzem i Stradomiem został wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO, a w 1994 r. wraz ze Starym Miastem, Stradomiem, Kazimierzem, Podgórzem, Nowym Światem i Piaskiem został uznany za pomnik historii.

Na terenie Wzgórza Wawelskiego zaznaczono różne miejsca, stanowiące punkty kontrolne (PK). Do każdego z nich zadane zostało pytanie. Potwierdzenie przebycia trasy polega na udzieleniu odpowiedzi i dostarczeniu ich do organizatora.

**Długość trasy: ok. 2 km
Do potwierdzenia: 21 PK**

Aktualność: styczeń 2016 r.

Źródło mapy: openstreetmap.org

Opracowanie: Sławomir Otąp

Wersja: 1.1.

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację 4/K/16

PK 1	Kaponiera pod Kurzą Stopką. <i>Ile pionowych otworów znajduje się w bramie wejściowej na kaponierę?</i>
PK 2	Cegiełki wawelskie - upamiętniają akcję zbierania datków na odnowienie Zamku Królewskiego (1921-1936). <i>Jaką ilość włąat odnotowano?</i>
PK 3	Brama Herbowa – wybudowana we wrześniu 1921 na miejscu XIX wiecznej bramy fortecznej. Ozdobiona jest dziewięcioma herbami ziem polskich, litewskich, ruskich i lennych. <i>W ilu poziomach umieszczone są herby?</i>
PK 4	Pomnik Tadeusza Kościuszki zniszczony w 1940 r., odbudowany w 1960 r. <i>Spółeczeństwo jakiego miasta odbudowało pomnik?</i>
PK 5	Brama Wazów - najstarsza z 3 bram wjazdowych prowadzących na wzgórze wawelskie wybudowana w 1591 r. sumptem Zygmunta III Wazy w miejsce gotyckiej budowli bramnej. <i>Jaka data widnieje na bramie?</i>
PK 6	Pomnik Jana Pawła II. <i>Kto wykonał odlew pomnika?</i>
PK 7	Muzeum Katedralne. Powstałe w 1978 r. w miejscu działającego od 1906 r. Muzeum Archidiecezjalnego, które decyzją kardynała Karola Wojtyły przeniesiono na ul. Kanoniczną. <i>Jaka jest data na tablicy obok wejścia?</i>
PK 8	Katedra - bazylika archikatedralna, miejsce koronacji królów Polski i ich pochówku. <i>Jak brzmi napis nad bramą wejściową?</i>
PK 9	Baldachim nad wyjściem z krypt wawelskich-granitowy cokół, na którym spoczywa baldachim pochodzi z pomnika Ottona von Bismarca w Poznaniu, kolumny wykonane z nefrytu pochodzą z Soboru św. Aleksandra Newskiego w Warszawie, a kapitele i bazy kolumn odlano z austriackich dział. <i>Jak brzmi końcówka napisu na baldachimie „CORPORA DORMIUNT VIGILANT... (Ciała śpią, dusze czuwają)?</i>
PK 10	Dziedziniec Arkadowy Zamku. <i>Jaki numer widnieje na filarze (półfilarze) na parterze?</i>
PK 11	Wyjście z dziedzińca na ogrody zamkowe. <i>Jaka data widnieje nad bramą?</i>
PK 12	Brama wejściowa na dziedziniec zamkowy. <i>Ile ornamentów kwiatowych znajduje się w bramie od strony dziedzińca?</i>
PK 13	Dawne kuchnie królewskie zniesione w latach 1516-1517 na wesele Zygmunta I Starego i Bony Sforzy. Obecnie miejsce wystaw. <i>Jaki Wawel?</i>
PK 14	Makieta przedstawiająca wzgórze wawelskie. <i>W jakich językach, oprócz polskiego, podane są opisy?</i>
PK 15	Wikarówka zwana Domem Kapitulnym po Koniecpolskim lub Domem wikariuszy zamkowych. <i>Ile podków znajduje się w herbie?</i>
PK 16	Kolumna postawiona w roku odzyskania niepodległości. <i>W którym roku ją przywrócono?</i>
PK 17	Brama Bernardyńska – jedna z bram wjazdowych na wzgórze wawelskie. Zbudowana w czasach okupacji hitlerowskiej w miejsce bramy z mostem zwodzonym. <i>Jak wysokie pojazdy mogą wjeżdżać przez bramę?</i>
PK 18	Wieżyczka wystająca z murów. <i>Ile otworów widnieje w wieżycce?</i>
PK 19	Smok wawelski - legendarny smok, którego kryjówką była jaskinia zwana Smoczą Jamą. Rzeźbę dłuta Bronisława Chromego ustawiono w 1972 roku. Co kilka minut smok zjeje ogniem. <i>Ile punktów podparcia w stosunku do głazu ma smok?</i>
PK 20	Tablica na murze poświęcona Krakusowi księciu Polski wystawiona przez Stanisława księcia Prus Jabłonowskiego. <i>Kim książę Prus był w Wojsku Polskim?</i>
PK 21	Kamienna replika Światowida ze Zbrucza - kamiennego posągu pochodzącego z około IX-X wieku wydobytego w 1848 r. z rzeki Zbrucz na Podolu. Posąg wykonany jest z wapienia, ma wysokość 2,57 m. Od 1851 roku znajduje się w Muzeum Archeologicznym w Krakowie. <i>W którym roku odbyła się renowacja posągu?</i>

Odpowiedzi należy przesłać na e-mail: poczta@trino.pttk.pl lub za pomocą formularza.
Przesłanie odpowiedzi oznacza wyrażenie zgody na publikację na liście osób, które przebyły TRInO.